

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cuviosul Gherontie cel nebun pentru Hristos / pr. Dorin Opriș, Monica Opriș (ed.) ; carte tipărită cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Gurie, Episcopul Devei și al Hunedoarei. - Deva : Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, 2019-2021

4 vol.

ISBN 978-606-8692-75-3

Vol. 4. - 2021 - ISBN 978-606-8692-83-8

I. Opriș, Dorin (ed.)

II. Opriș, Monica (ed.)

271(498) Gherontie Aldea

929 Gherontie Aldea

Lectura textului:

Prof. dr. Natalia Topircean

DTP&Layout, coperta:

Arhid. Alin-Vasile Goga

Carte aparută cu sprijinul Fundației „Cuviosul Gherontie de la Tismana”

<https://cuviosulgherontiedelatistmana.ro/>

<http://cuviosulgherontie.com/>

© Toate drepturile asupra conținutului prezentei ediții sunt rezervate Fundației „Cuviosul Gherontie de la Tismana”.

PR. DORIN OPRIȘ, MONICA OPRIȘ (ed.)

CUVIOSUL GHERONTIE

CEL NEBUN PENTRU HRISTOS

VOLUMUL 4

Carte tipărită cu binecuvântarea
Preasfințitului Părinte
† GURIE,
Episcopul Devei și al Hunedoarei

Volumul de față reunește mărturii primite până în preajma parastasului de trei ani al Cuviosului Gherontie cel nebun pentru Hristos. Mesajul transmis de paginile cărții de față completează fericit imaginea asupra lucrării Cuviosului, zugrăvită în primele trei volume cu viața și minuni din timpul vieții, dar și de după plecarea sa în veșnicie, și ne pune în față o serie de noi teme și linii de lumină.

Complexitatea vieții spirituale a acestui mărturisitor din vremurile de propagandă atee din România, precum și treptele la care a ajuns pe scara vieții duhovnicești impresionează tot mai mult. Mărturiile arată și uimirea cititorului volumelor anterioare legat de modul în care Cuviosul Gherontie a reușit să-și ascundă minunata lucrare pe care a avut-o deopotrivă în mănăstiri și printre mireni, sub haina smereniei, în simplitate.

Textele vorbesc despre un Părinte grabnic ajutor și puternic în mijlocire pentru toți cei care îi cer ajutorul, dar mai ales nesofisticat. Noile mărturii îl reconfirmă ca pe un făcător de minuni, taumaturg și susținător în diverse situații, de la cele care țin de cotidian, până la necazuri și boli grave, inclusiv legate de perioada pandemică pe care tocmai o parcurge lumea.

În anul care a trecut de la apariția celui de al treilea volum, Cuviosul a fost descoperit tot mai mult și prin cântările și *picturile* sale, multe disponibile și pe pagina sa de Internet, prin CD-ul care adună o parte din înregistrările care s-au păstrat de la dânsul. De un deosebit succes s-a bucurat și expoziția de la București (15-31.05.2021) cu o parte din *picturile* sale, prin care a devenit mai bine cunoscut și în spațiul artistic.

Lucrarea lui Dumnezeu prin Cuviosul Gherontie crește și se vede și din bucuria și curajul cu care tot mai mulți îl cheamă în rugăciune, pentru că îi simt iubirea trăită veșnic, în normalitatea comuniunii cu Tatăl ceresc!

Editorii

CUPRINS

Părintele Gherontie – dumnezeiasca simplitate († Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei)	5
I. „Trebuie să știm, dragă, pe ce lume trăim!”	
I.1. Cuvinte de duh ale Cuviosului Gherontie	7
I.2. „Să ne rugăm să ne fie primită rugăciunea!”	9
II. „Așa trebuie, să se vadă că e adevărat preot!”	
II.1. Dor de nebunia libertății (<i>Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă</i>) ...	13
II.2. Despre drumul Cuviosului de la viață, la Viață, printr-o moarte ca o mărturisire de credință (<i>Pr. conf. univ. dr. habil. Dorin Opreș</i>)	15
II.3. Refluxul memoriei mele gherontice: „Foaie verde și-o plânsoare” (<i>Pr. conf. univ. dr. habil. Ioan (Jan) Nicolae</i>)	18
II.4. „În splendoarea sfinților”, altoind lumea întru iubirea Domnului – Cuviosul Gherontie Aldea cel nebun pentru Hristos (<i>Pr. conf. univ. dr. Lucian-Dumitru Colda</i>)	26
II.5. Întâlnirile cu Cuviosul, o șansă și un privilegiu (<i>Pr. Ioan Popa</i>)	29
II.6. Sfântul Gherontie, omul lui Dumnezeu (<i>Pr. Iuliu Morariu</i>) ...	33
III. „Eu iubesc toate schiturile și mănăstirile!”	
III.1. Îl vedeam ca pe un sfânt al lui Dumnezeu (<i>Arhim. Ghelasio Tepeș, +2020</i>)	36
III.2. Ce ne-ai făcut, Părinte Gherontie?! (<i>Protos. Hristofor</i>)	36
III.3. Cuviosul a văzut că voi ajunge preot! (<i>Protos. Iustin</i>)	37
III.4. „Aoleu, oare nu oi fi îndrăcit?” (<i>Ierom. Andrei</i>)	38
III.5. Cuviosul în Sfântul Munte (<i>Monahul B.</i>)	39
III.6. Pentru (<i>Prea, Prea, Prea</i>) Fericitul Gherontie (<i>Monahia Paisia</i>)	41
III.7. Cuviosul și crucea stăreției (<i>A.M.</i>)	48
III.8. Bucuria de a fi cu Cuviosul (<i>Stavr. Ioanichia</i>)	50

III.9. Cuviosul ne-a arătat că sfințenia este posibilă și în zilele noastre (<i>Monahia M.</i>)	51
III.10. „Eu m-am rătăcit?! Voi v-ați rătăcit! Rătăcitelor ce sunteți!” (<i>Monahia Teoctista</i>)	54
III.11. Semnul Sfintei Cruci peste genunchi, cu fotografia Cuviosului (<i>Monahia Arsenia</i>)	55
III.12. Cuviosul avea darul înainte-vederii (<i>Monahia Ioana</i>) ...	56
III.13. Am început să îl înțeleg pe Cuviosul după mulți ani! (<i>M.S.</i>) ..	58
III.14. L-am văzut aieva pe Cuviosul Gherontie (<i>M.T.</i>)	58
III.15. Cuviosul Gherontie, omul credinței adevărate (<i>Monahia Teodora</i>)	59
III.16. „Răbdarea Sfântului și Dreptului Iov” (<i>M.T.</i>)	73
III.17. Cuviosul Gherontie parcă m-ar fi cunoscut de când lumea... (<i>Monahia Varvara</i>)	74
III.18. Cuviosul, omul bucuriei și al „tinereții fără bătrânețe” (<i>Monahia Veronica</i>)	76
III.19. Prin mijlocirea Cuviosului, am ajuns la scaunul de spovedanie (<i>O monahie</i>)	78
III.20. Nejudecarea și smerenia. Două lecții primite de la Cuviosul (<i>Rasofora Ecaterina</i>)	80
III.21. Un sfânt grabnic ajutorător (<i>R.X.</i>)	81
IV. „Mânca-v-ar raiul! Raiul desfătării!”	
IV.1. Cuviosul Gherontie mi-a salvat tatăl (<i>Prof. Gheorghe Acatrinei</i>)	83
IV.2. Cureaua tămăduitoare a Cuviosului (<i>As. soc. Alexandra Aloman</i>)	86
IV.3. Cuviosule, ești și IT-ist! (<i>Andrei</i>)	88
IV.4. Să citești și acatistul Cuviosului Gherontie! (<i>Farm. drd. Maria Brudiu</i>)	89
IV.5. Cuviosul face parte din familia noastră (<i>C.B.</i>)	90
IV.6. Dureri de sinusuri, de cap, toate au trecut după ce am găsit rezolvarea (<i>Med. vet. Nicoleta-Alexandra Barbuș</i>)	94
IV.7. „Vreau să fac o biserică cu șapte turlle!” – Cuviosul Gherontie (<i>Critic de artă Vladimir Bulat</i>)	96

IV.8. Pentru rugăciunile Cuviosului sunt eu astăzi în viață! (<i>Bianca Bușe</i>)	97
IV.9. Cuviosul Gherontie ne-a „adoptat” și pe noi (<i>Ing. Alina C.</i>) ...	106
IV.10. Am refuzat întâlnirea cu Cuviosul, dar el m-a iertat și mă ajută (<i>Diana C.</i>)	108
IV.11. Cuviosul Gherontie și dragostea venită din veșnicie (<i>Jr. Diana C.</i>)	113
IV.12. În așteptarea unei cărți (<i>Maria-Lucia Cornea</i>)	117
IV.13. Mijlocitorul nostru înspre vindecarea soțului meu de Covid-19 (<i>As. soc. Monica Costea</i>)	118
IV.14. Nu intenționez să mă despart de acea poză (<i>Cristina</i>) ...	120
IV.15. Cuviosul, omul care ne-a învățat ce înseamnă rugăciunea și dragostea (<i>Laurențiu Curcea</i>)	122
IV.16. „Nimic nu vei face fără ajutorul lui Dumnezeu!” (<i>Liliana Curcea</i>)	128
IV.17. Cuviosul mi-a găsit fiul (<i>Eugenia Danciu</i>)	132
IV.18. Cuvinte ale Cuviosului, aieva și în vis (<i>Ec. Carmen-Mariana Dăscălescu</i>)	134
IV.19. Cuviosul m-a scos din ghearele morții (<i>Ioan Daniel Dragomir</i>)	135
IV.20. Minuni înfăptuite și încă așteptate (<i>As. soc. Maria Dreve</i>)	139
IV.21. Încă un copil, încă un dar primit prin rugăciunile Cuviosului! (<i>Ec. Maria-Daniela Duma</i>)	142
IV.22. Mi-a dispărut și frica! (<i>Ec. Roxana Dumitru</i>)	143
IV.23. „Ne întâlnim în rugăciune!” (<i>Carmen D.</i>)	144
IV.24. Cuviosul Gherontie, grabnic ajutorător în construcții și chestiuni administrative (<i>Ecaterina</i>)	147
IV.25. Alegerea Cuviosului Gherontie (<i>Emil Ene</i>)	148
IV.26. „Să ne rugăm, să ne rugăm, să ne rugăm!” (<i>Ec. Ioan-Florin Fărăgău</i>)	150
IV.27. Amintiri și constatări despre Cuviosul Gherontie (<i>Prof. Iosif Fiț</i>)	151
IV.28. Cuviosul Gherontie mi-a fost recomandat de Sfântul Gavriil Georgianul (<i>Prof. Victoria Fluerau</i>)	152

IV.29. Acte găsite cu ajutorul Cuviosului Gherontie (<i>Maria Frandez</i>)	156
IV.30. Cuviosul întâlnește oamenii (<i>As. soc. Elena Frăsinel</i>) ...	158
IV.31. Un doctor de trup și suflet (<i>Viorica Goarnă</i>)	160
IV.32. Cuviosul Gherontie – mijlocitor între om și Dumnezeu (<i>Prof. Diana Hațegan</i>)	162
IV.33. Rugăciunea la Cuviosul a înmuiat inima soțului meu (<i>D.I.</i>)	163
IV.34. Sfântul Gherontie, ce îi zic, mă ajută! (<i>tea Ioan</i>)	164
IV.35. Ajutor la examenul de Bacalaureat (<i>Gabriela Ionel</i>)	166
IV.36. „Pe dânsa o doare inima!” (<i>Artist plastic Ana Jilinschi</i>) ...	166
IV.37. La 93 de ani, am primit ajutorul unui nou sfânt (<i>Ana Magda</i>)	167
IV.38. Cuviosul a salvat două familii de la divorț (<i>B.M.</i>)	168
IV.39. Două vindecări în timpul pandemiei (<i>Any Marcu</i>)	169
IV.40. Nu mă mai gândesc, Cuviosul are grijă de el acolo! (<i>Ed. Cristina Marian</i>)	171
IV.41. Cuviosul mi-a înseninat bătrânețele! (<i>Olivia Marina</i>) ...	177
IV.42. Am simțit că și eu mă pot ruga Cuviosului (<i>Ing. Cristian Monea</i>)	178
IV.43. Cuviosul cel ascultător și răbdător cu neputințele mele (<i>Jr. drd. Claudia Mădălina Nicolîța-Burci</i>)	179
IV.44. Un Revelion cu Cuviosul (<i>Ing. Marin Nemes</i>)	185
IV.45. O pioneză cu tâlc (<i>Ec. Iulian Nicola</i>)	186
IV.46. Nu avem nicio explicație rațională cum au ajuns fotografiile Cuviosului în pachet (<i>Georgiana-Cristina și familia</i>)	187
IV.47. Noi sensuri ale întâlnirilor cu Cuviosul (<i>Bibl. Eugenia Panaite</i>)	189
IV.48. Nu știu cum și când au ajuns banii în carte (<i>Andrei Pleșa</i>)	190
IV.49. „Ce-ar fi, dragă, dacă ne-ar ajuta Domnul, abia mâine pe vremea asta să mai mâncăm?” (<i>Sorin</i>)	191
IV.50. Dumnezeu a lucrat salvarea mea de la moarte prin Cuviosul Gherontie (<i>Prof. Ruxandra Oancea</i>)	192
IV.51. „Vineri e cu mâncare de post!” (<i>Ing. IT Dan Olariu</i>)	196

IV.52. Pictura ca lucrare în lume a Cuviosului Gherontie (<i>Prof. dr. Monica Opreș</i>)	197
IV.53. „Acolo unde te-ai născut!” (<i>Farm. Andreea Paraschiv</i>) ..	202
IV.54. „Ia și cartea aceasta!” (<i>Comisar de poliție Călin Paul</i>) ...	204
IV.55. Cuviosul și Caru’ cu bere. Despre ploaie și Sfinți (<i>Ing. Gheorghe-Aurel Păcurar</i>)	208
IV.56. Dor de Cuviosul Gherontie (<i>Dr. Vlad Pădureanu</i>)	209
IV.57. Cuviosul Gherontie, o mână întinsă pentru noi (<i>Oana Petre</i>)	211
IV.58. „Dar parcă ție nu îți plăcea să pierzi timpul degeaba! Nu ai nimic!” (<i>Muz. Adrian Petrescu</i>)	216
IV.59. „Și așa, dragă, m-a scăpat Maica Domnului de la balamuc!” (<i>Cristina Petrescu</i>)	216
IV.60. La interviu, cu Cuviosul în gând (<i>Mădălina Plugaru</i>) ...	217
IV.61. Picturile Cuviosului – mărturisire în culoare (<i>Pictor iconar Ioan Popa</i>)	218
IV.62. Un drum spre Tismana (<i>Dr. Ioana Popa</i>)	224
IV.63. Am început să îl iubim chiar după prima zi de pelerinaj (<i>Marilena Popescu</i>)	225
IV.64. Cuviosul ne vine în ajutor ori de câte ori avem nevoie (<i>Roxana Prahoveanu</i>)	226
IV.65. Cuviosul Gherontie mi-a vindecat umărul (<i>Rareș Ruștei</i>) ...	228
IV.66. Un sfânt grabnic ajutorător în nevoi și în boli (<i>Angela Rodica Sălăgean</i>)	230
IV.67. Ajutor imediat de la Cuviosul Gherontie (<i>Olga Sălăgean</i>) ...	232
IV.68. Cuviosul Gherontie ne așteaptă „să-i dăm de lucru” (<i>Alina Silaghi</i>)	232
IV.69. „Nu te iubește!” (<i>D.S.</i>)	236
IV.70. Cuviosul Gherontie, grabnic aducător de bucurie (<i>Loredana Stan</i>)	237
IV.71. Cuviosul, un copil Bătrân (<i>Ec. Angelica Torz</i>)	240
IV.72. „Unde zici că te doare? Aici? Aici? Aici?” (<i>Valeria</i>)	246
IV.73. Darurile Cuviosului Gherontie (<i>Natalia Varga</i>)	246
IV.74. Cuviosul Gherontie este ajutorul și alinarea mea (<i>Emilia Zăfirescu</i>)	248
Cuviosul Gherontie – noi teme și linii de lumină (Editorii) ...	250

*„Să avem credință, căință, umilintă,
pocăință, smerenie, milostenie,
bunătate și la urmă dragoste.
Dragostea le va cuprinde pe toate!”*

(Cuviosul Gherontie)

PĂRINTELE GHERONTIE – DUMNEZEIASCA SIMPLITATE

Părintele Gherontie a plecat la Cer din Țara Sfântă acum câțiva ani. I-am simțit dureros absența după ce ne-a părăsit. Cât timp era printre noi, nu i-am remarcat întru totul uimitoarea-i prezență. Acum, pentru că a plecat, simțim adânc regretul că nu ne-am hrănit suficient din pâinea pe care ne-o dăruia.

Eram prea mari după logica omenească, prea ocupați pentru a sesiza pe cel mic, pe cel neimportant cu care ne intersectam adesea. Era prea simplu pentru noi cei atât de complicați în demersuri legate de eficiență, punctualitate, corectitudine... Ne arunca o vorbă uneori fără înțeles pentru noi cei pretins raționali, alteori cu sens învăluit. Nu-i sesizam tâlcul pentru că nu ne opream din mersul nostru conform agendei. Nu-l respingeam, nu-l alungam, pentru că eram oameni așa-zis civilizați, dar nu încercam să intrăm în lumea lui aparte.

Din lumea lui, Părintele Gherontie a plecat în lumea lui Dumnezeu. De fapt, a pătruns în lumea a cărei pregustare a dobândit-o încă de aici. A fost un trimis al Cerului pentru a ne atinge, a ne îmboldi, a ne scurtcircuita în nădejdea unei treziri.

Unii poate s-au lăsat treziți. Alții, ne-am continuat drumul printre proiecte și programe, printre activități și planuri, printre demersuri, inițiative, dări de seamă și ședințe. Câteodată, ne mai intersectăm cu el: o fotografie, o carte, o amintire a vreunui cuvânt cu care ne-a întâmpinat într-un anumit loc.

Nici acum nu știm dacă îi acordăm cu adevărat atenție. Ne pare rău că atunci când îl întâlneam, n-am „profitat” de prezența, vorba, snoava lui cu tâlc. Acum, oare, îl ascultăm? Îi înțelegem mesajul? Ne lăsăm duși de duhul lui? Avem curajul să înțelegem

6
books
că există și o altă cale decât „înțelepciunea cuvântului”, și a nume „Crucea lui Hristos”? Înțelegem noi, în ultimul ceas, că „fapta lui Dumnezeu”, arătată prin oameni ca Părintele Gherontie și „socotită de oameni nebunie, este mai înțeleaptă decât înțelepciunea” noastră? Ne deschidem noi spre adevărul că „Dumnezeu Și-a ales pe cele bune ale lumii ca să rușineze pe cei înțelepți; că Dumnezeu Și-a ales pe cele slabe ale lumii ca să le rușineze pe cele tari”? (1 Cor. 1, 17; 25; 27).

Dumnezeu să aibă milă de noi!

1 august, anul mântuirii 2021

† Teofan,
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

I. „TREBUIE SĂ ȘTIM, DRAGĂ, PE CE LUME TRĂIM!”

I.1. Cuvinte de duh ale Cuviosului Gherontie

- „Ai cruce la gât?”
- „Azi e sfânta miercuri/ vineri. Mi-e frică de ulei!”
- „Bucuria e dincolo, nu aici, acolo e frumusețea frumuseții din frumusețea frumuseților, flori de toate felurile, în toate direcțiile: și la apus, răsărit, nord, sud, acolo este bucuria!”
- „Când îi de dulce, îi de dulce și când îi de post, îi de post!”
- „Cât poți să nu faci păcate!”
- „Când știi, nu mai poți spune că nu știi!”
- „Câteodată, vorba-i ca ciorba!”
- „Ce nu se poate, nu se poate!”
- „Ce stai pe gânduri ca baba între scânduri?”
- „Ce-i mai principal, dragă! Să facem prima dată ce-i mai principal.”
- „Ce-i mai principal, dragă? Sufletul!”
- „Cel ce bine face își va lua răsplata. Aia se știe pe de rost!”
- „Cele mai mari păcate sunt: mândria, mânia, răzbunarea, lenevia și neînfrânarea!”
- „Credința cea adevărată, noi să n-o lăsăm niciodată!”
- „Cum îndrăznești să mănânci fără să te rogi?”
- „Cuvioșiile voastre nu vă treziți la miezul nopții?”
- „Dacă nu le spuneți la copii să nu desfrâneze, focul iadului e al vostru!”
- „De trei ori, în numele Preasfintei Treimi!”
- „De un copil trebuie să te ocupi!”

- „Degeaba cauți, dacă nu știi unde ai pus!”
- „Degeaba vrei, dacă nu se poate!”
- „Doamne ferește de mai rău! Așa să zicem tot mereu!”
- „Domnul a lăsat mâncare și băutură și la urmă mulțumire!”
- „Dragă, ceva toți trebuie să avem!”
- „Dragă, hai să mulțumim Domnului!” (după masă)
- „Dragă, toți suntem frați de la Adam și Eva!”
- „Dragă, trebuie să ne fie milă de toți!”
- „Dragă, viteza nu-i bună!”
- „Dragostea să ne fie dragoste sfântă!”
- „Dragostea o capeți prin milostenie!”
- „E rece, dar trece!”
- „Excelența face diferența!”
- „Fumatul dăunează grav sănătății. Vă rog preafrumos, pentru numele lui Hristos, să le spuneți că fumatul dăunează grav sănătății!”
- „Hristos a înviat în sufletele noastre!”
- „Înfrânarea și răbdarea: asta e rezolvarea!”
- „În ziua de azi mai sunt care au credință, dar fără fapte!”
- „La voi, cât e ceasul? Trebuie să știm, dragă, pe ce lume trăim!”
- „Lumea trebuie să se înmulțească!”
- „Maica Domnului e Sus, dar credeți că nu mai coboară din când în când?”
- Mâncarea e de la Domnul! Când e de mâncat se mănâncă, când e de rugat se roagă!
- „Mânca-v-ar raiul! Raiul desfătării!”
- „Mândria, cel mai mare păcat!”
- „Nu fi neghioabă! Fii roabă!”
- „Numai să ne fie primită rugăciunea! Primirea, dragă!”
- „Oblu, dragă, să mergem oblu!”

- „Rugăciunea te îndepărtează de gândurile rele!”
- „Să încercăm să fie între noi bunătate, că dacă nu va fi bunătate, dragostea nu le împlinește pe toate!”
- „Să avem credință, căință, umilință, pocăință, smerenie, milostenie, bunătate și, la urmă, dragoste. Dragostea le cuprinde pe toate!”
- „Să ne rugăm Tatălui Ceresc, Care în paza Lui ne ține!”
- „Să umbli cu dreptate!”
- „Știe Domnul de ce avem nevoie. Dă-ne, Doamne, ce avem nevoie!”
- „Știința, ca știința, dar conștiința!”
- „Timpul trece și noi stăm pe loc!”
- „Toate cu rostul lor!”
- „Toate, cu știrea Domnului!”
- „Vorbim să nu tăcem!”

I.2. „Să ne rugăm să ne fie primită rugăciunea!”

Rugăciune rostită dimineața

„Cela ce întru prea multă tânguire înaintea Ta m-am aruncat, Doamne, și iară-Ți mărturisesc Ție al meu păcat. Milostivește-Te spre mine și nu mă da nicidecum celui vrăjmaș spre vânat, ci la calea mântuirii să fiu ridicat! Amin!”

Rugăciune la douășpe sau la amiază (Text transcris după o înregistrare audio)

„Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne, da' și pe mine păcătosul, ticălosul, spurcatul, curvarul și bețivul, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin!”

Vezi, Doamne, dacă sunt pe-o cale rea! Du-ne, Doamne, pe calea veșniciei! Amin!

Seara, dimineța și la douășpe sau la amiază, oftez și gem și Domnul ne va auzi glasul și ne va scăpa din lupta care se dă împotriva noastră și ne va aduce pace, pentru că mulți vrăjmași se luptă împotriva noastră, dar mai cu seamă împotriva mea!

Sau de șapte ori pe zi te laud Doamne, numai pentru judecățile Tale cele preaputernice, preasfinte și drepte. Totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin!

Cuvântul Tău cel plin de duh și de viață Doamne, să ne lumineze mințile și să ne mângâie, să ne învieze și să ne întărească spre lupta cea de toate zilele întru răbdarea Preasfântului și Dreptului Iov, Preasfântul Efrem Sirul și Preasfântul Andrei Criteanul, măcar pe jumate, la toți și la toate, de la tinerețe și până la bătrânețe sau până la moarte, de la vlădică și până la opincă sau până la moarte sau ceasul cel de moarte! Amin!

Și pentru că numai și numai Ție, Doamne, să ne fie toate inimile, sufletele, plecările, gândurile sau dorințele. Și iară, dăruiește-ne, Doamne, Dumnezeuule, dăruiește-ne ca neîncetat a ne ruga, numai pentru ca să aflăm putere nouă de la Tine, numai de la Tine, Doamne, să aflăm putere spre adevărata căință, adevărata umilință, adevărata pocăință, adevărata smerenie, adevărata milostenie; adevărata căință, umilință, pocăință, smerenie, milostenie, bunătate, dragoste sau fapte bune, până la sfârșitul vieții noastre sau până la moarte sau ceasul cel de moarte! Amin!"

Rugăciuni

- „Doamne, nu ne părăsi, ca să Te putem iubi!”
- „Doamne, nu ne părăsi, ca să Te putem slăvi!”
- „Dă-ne, Doamne, minte pentru a judeca, sănătate pentru a trăi și răbdare pentru a răbda!”
- „Dă, Doamne Dumnezeuule, ca să fim cu toții împreună!”
- „Dăruiește-ne, Doamne, somn ușor, visuri curate, adevărate și de Domnul lăsate! Amin!”

Despre rugăciune

„Rugăciunea este primită la Domnul. Care nu e de folos, nu e primită; care nu e primită, nu e de folos. Se mai zice că prin rugăciune stăm de vorbă cu Dumnezeu, cu lucruri sfinte. Dar nu numai stai de vorbă, ci stai cu un rost, cu sfintele întrebări, sfintele vorbiri, care sunt primite, că altfel e păcat. Care nu sunt vorbe primite, sunt vorbe goale; care nu sunt sfinte, nu-s primite. Dar tot trebuie să stăm de vorbă.”

„Cea mai primită e rugăciunea Domnească, rugăciunea de sus, pentru că e sfințită și primită și preamărită și veșnică, și pururea pomenită, care e scrisă cu litere de aur, dar aurul să fie aur sfințit, ca Sfântul Ioan Gură de Aur. Așa să fie și ale noastre, ca ale Sfântului Ioan Gură de Aur.”

„Dumnezeu să ne ajute să ne fie primită rugăciunea! Dă, Doamne, ca să putem să petrecem și să trăim în voie bună, ca să ne fie primită rugăciunea de pe acest pământ. Noi dorim de pe acest pământ să ne fie primită rugăciunea în cerul cel sfânt, unde-s tainele universului, bolta cerească sau paradisul, raiul desfătării, acolo, ca să fim una, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor! Amin, amin și iară, tot amin!”

Un dialog cu Cuviosul

- Ce este cel mai important pe pământ?
- Dragostea!
- Cum putem ajunge să îi iubim pe oameni?
- Răbdarea ne stă în față. Stă scris: „Răbdă un ceas, trăiești un an!”

Despre armonie, într-un dialog cu monahiile de la Mănăstirea Petru-Vodă

„Armonia asta cum vine? Din dragoste! Da' despre ce fel de dragoste e vorba? Că este dragoste din asta lumească, trupească, este și sfântă.

Dă, Doamne, să ne putem ocupa de dragostea cea frățească! Trebuie să stăm bine, să judecăm, pentru că dragostea frățească se duce în două direcții: spre dragostea cerească și spre dragostea lumească. Cine o compus cântarea aceea de la Sfintele Paști: „Unul pe altul să ne îmbrățișăm!”? Vedeți? Asta încă-i ceva, „să ne îmbrățișăm”... Dar cum? Că Dumnezeu a lăsat gurița, limbuța și dragostea, dar Dumnezeu v-a lăsat să aveți copii? Nu!

Ioai, dragă, câteodată îmi vine să zbor... așa, dacă aş avea aripi!

Dă, Doamne, să fie cele bune! Cele bune să se-adune și cele rele să mi se spele! Să știm pe ce lume trăim, că dacă nu știm pe ce lume trăim, atunci degeaba mai trăim. Acuma se mai întâmplă multe în lume, câte nu se întâmplă! Mai vorbim, ne mai scapă câte o glumă, sau așa, dar tot să știm pe ce lume trăim. Amin, amin și iară tot amin!”

II. „AȘA TREBUIE, SĂ SE VADĂ CĂ E ADEVĂRAT PREÓT!”

II.1. Dor de nebunia libertății

Cât de frumoși sunt ochii tăi, Marie,
că în tine se ascunde tot cerul ca izvor de viață
și fericiți toți cei care sunt aleși fii ai tăi!

... a primit mâna Mariei și a fost ridicat din moarte și din înțelepciunea înșelătoare a acestei lumi, s-a împlinit cu sine cuvântul Avei Antonie: „vor zice că ești nebun pentru că nu ești ca ei”¹! Și așa a fost! Dar oare, doar ei au fost nebuni? Nebun sunt și eu, căci de aş vedea un nebun frumos al lui Dumnezeu l-aş judeca cu ochii lumii și nu cu ochii adânci și plin de cer ai Mariei. Nu l-am întâlnit pe Cuviosul Gherontie decât din mărturii și din duhul lui cel copilăresc. Mi-aş fi dorit să-l întâlnesc; nu am fost vrednic de această fericire, ori, poate, m-a păzit Dumnezeu de hulire, Cuvioase iartă-mă! Îl caut în mine, parcă-l simt într-un ungher al inimii, mintea îmi spune mereu că nu l-am întâlnit. Și așa este, nu am găsit tăria acestei soluții pentru a ajunge la un altfel de „Jurnal al fericirii”¹. Ce libertate poate fi mai frumoasă decât cea în Hristos?! Și-mi amintesc de Cartea Cronicilor, a doua, și de fericirea enunțată acolo: „fericiți slujitorii Tăi care zilnic se împărtășesc de înțelepciunea Ta”², zic eu, Cuvioase! Ca să pășești în această stare de libertate desăvârșită îți trebuie curaj, îndrăzneală, cutezanță, smerenie și stăruință, și, dincolo de toate, încredințare din vedere! El le avea.

¹ *Patericul*, ediția a patra, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2004, p. 9.

² Fac referire aici la soluțiile propuse de Părintele Nicolae Delarohia în al său *Jurnal al fericirii*; soluțiilor propuse, le alătur pe cele ale Cuviosului Gherontie.

... mărturisesc că întâlnirea cu acest subiect m-a făcut să mă simt din nou student, am adăstat rapid în literatura de specialitate și am observat că fenomenul, cum îl definește știința, era studiat amplu în Vest și era mai frecvent ca stare în Est, că o întregă literatură i s-a dedicat de la Simeon Ascetul din Bizanț³ până la Gherontie de la Tismana⁴, că o anume componentă a literaturii ruse, pentru a fi înțeleasă, este nevoie de cheia interpretativă a „nebulului sfânt/ a înțeleptului nebun”⁵, că mai multe dintre biserici au exerciții de meditație pe această temă: nebuni pentru lume, nebuni pentru Hristos⁶, că în aceste vremi ale postmodernității e loc destul pentru analiza și asumarea acestui nou tip de Diogene în accepțiune creștină⁷, și toate acestea mă întorc constant la evdokimovianul „Iubirea nebună a lui Dumnezeu”⁸, la omul chip, la omul oglindă, la cetatea oglinzilor, la a câta oară rostita *ikonizomen*⁹. Și încet îmi dau seama că de fapt noi nu am asumat nebunia frumoasă, o nebunie iconomică în care, în chip chenotic, necuprinsul te-a cuprins și tu urlă: „Cel ce este, Lui cred și trăiesc, Lui slujesc și din El îți dăruiesc, chip de dăruire prin înțelegerea lui Ție, îți aducem de toate și

3 2 Paralipomena 9,7: „Fericiti sunt oamenii tai și fericite sunt aceste slugi ale tale, care-ți stau totdeauna înainte și-ți ascultă înțelepciunea!”

4 Derek Krueger, *Symeon the Holy Fool. Leontius's Life and the Late Antique City*, University of California Press, Berkeley/ Los Angeles/ London, 1996.

5 Vezi volumele editate de părintele Dorin Opreș și Monica Opreș, dedicate Cuviosului Gherontie cel nebun pentru Hristos.

6 Priscilla Hunt, „Holy Foolishness as a key to Russian Culture”, în Priscilla Hunt and Svitlana Kobets (eds.), *Holy Foolishness in Russia: New Perspectives*, Slavica Publishers, Bloomington, 2011.

7 E. Pulakou-Rebelakou, A. Liarmakopoulos, C. Tsiamis, D. Ploumidis, „Holy Fools: a religious phenomenon of extrem behaviour”, în *Journal of Religion and Health*, 53 (2012), pp. 1-11.

8 Peter C. Phan, „The wisdom of holy fools in postodernity”, în *Theological Studies* 62 (2001), pp. 730-752.

9 Paul Evdokimov, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu*, trad. Teodor Baconsky, Editura Anastasia, București, 2009.

pentru toate! Adună, Doamne, și neghina gândului meu!”. De aici, verticalitatea și lipsa de teamă și înainte vederea care te duce spre acele culmi în care timpul se condensează până la a vedea clipa fericită a veșniciei și a celor ce sunt în ea. Și peste toate seninătatea, grija de a nu supăra, de a nu-i lăsa să le fie dor.

... părinte, mi-e dor nebun de a ta libertate, de libertatea iubirii, deși știu că ești liber doar când te dăruiești în iubire fără rest, dar încă sunt slab! Pomenirea dreptului cu laude!

Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă,
Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca

II.2. Despre drumul Cuviosului de la viață, la Viață, printr-o moarte ca o mărturisire de credință

Cuviosul ne-a spus de multe ori faptul că-și dorește să se mute la Domnul. Mai mult, mereu se ruga pentru o „moarte sfântă” și ne spunea să cerem de la Dumnezeu pentru el și pentru noi acest mare dar: „Rugați-vă la Domnul să ne dea moarte sfântă, pentru că moartea este de două feluri. Este moarte care duce la rai și moarte care duce la iad. Noi să cerem mereu să ne dea Domnul moartea ai' sfântă!”.

Răspunsul pe care l-a dat la întrebarea „Cuvioase, trebuie să ne temem de moarte?” este demn de paginile Patericului: „Eu o iubesc, de multe ori... că este moarte sfântă. Este și moarte sfântă, da! Și-apoi trebuie să o iubim și Domnului să Îi mulțumim și să cerem tot mereu: «Dă-ne, Doamne, moarte sfântă! Dar să ne fie sfântă, preasfântă și veșnică. Veșnică și fericită și pururea fericită! Amin! Amin! Și iară, tot Amin!»”.

În toamna anului 2016, Cuviosul a făcut un pelerinaj la Ierusalim. Cu câteva săptămâni înainte să plece înspre Țara